Moldova Suverană

COTIDIAN AL GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA

Ziarul apare de la 1 mai 1924 | SIMBATA, 11 IULIE 1992 | NR. 96 (17966) | PREȚUL 1 rub.

MS — SĂ SPERĂM ÎN IZBÎNDĂ, SĂ AȘTEPTĂM SOARELE ÎNGHIȚIT DE NORII RĂZBOIULUI — PAG. 2

AICI NI-I CASA, AICI NI-I PĂMÎNTUL, AICI MURIM, DAR NU NE CLINTIM DIN LOC! — PAG. 3

MOLDOVA NU E ȚARA CARE SĂ-ȘI LASE COPIII ÎN VOIA SOARTEI — PAG. 4

Întîlnire la Helsinki

Președintele Moldovei, Mircea Snegur, s-a întîlnit la Helsinki cu adjunctul Secretarului General al O.N.U. pentru problemele politice, dl Vladimir Petrovski.

Dl Petrovski l-a făcut cunoscută dlui Snegur poziția pe care o manifestă Secretarul General al O.N.U. în legătură cu evenimentele din Moldova. «Noi am fost informați asupra ultimelor hotărîri luate la nivel înalt în orașul Moscova».

Președintele Mircea Snegur l-a informat pe dl V. Petrovski și despre evoluțiile din arealul Moldovei, inclusiv despre măsurile pe care le întreprinde conducerea republicii pentru soluționarea pașnică a conflictului.

Președintele M. Snegur a exprimat speranța că misiunea O.N.U., care a vizitat recent republica, va prezenta tabloul real al situației și că Moldova va putea beneficia de sprijinul O.N.U. în vederea soluționării acestui conflict. Dl Petrovski a comunicat că O.N.U. pledează pentru implicarea structurilor europene în reglementarea situației de criză, precum și că din partea O.N.U. va fi asigurat un sprijin multilateral.

S-a discutat posibilitatea încadrării observatorilor O.N.U. în studierea situației din zonă. Dl Petrovski l-a informat pe dl Snegur că în prezent secretariatul O.N.U. pregătește un raport pentru Secretarul General, care, la rîndul său, va recomanda Consiliului de Securitate al O.N.U. să adopte deciziile corespunzătoare.

În cadrul întîlnirii a fost abordată problema prezenței Armatei a 14-a pe teritoriul Moldovei și a fost exprimată doleanța ca negocierile privind statutul și calendarul retragerii armatei, care ar trebui începută cît mai repede.

APEL

IN VEDEREA REGLEMENTARII CONFLICTELOR DIN FOSTA U.R.S.S.

MUNCHEN. (Rompres-Moldova-pres). Cele șapte țări puternic industrializate, ai căror lideri s-au reunit la Munchen, au lansat un apel în favoarea reglementării conflictelor din Nagorno Karabah, Moldova și Osetia de Sud, precum și a retragerii armatei ruse din țările baltice — informează AFP.

Într-o declarație a președinției germane a reuniunii «Grupului celor 7», în care se face o trecere în revistă a problemelor de actualitate, cele șapte state dezvoltate, apreciind că înțeleg «problemele practice legate de retragere cu care se confruntă Rusia», reamintesc că «forțele militare nu pot fi staționate pe teritoriul altui stat fără consimțămîntul acestuia».

În același document, «Grupul celor 7» își declară «îngrijorarea în legătură cu conflictul din raioanele din stînga Nistrului ale Republicii Moldova», precum și sprijinul pentru eforturile de pace desfășurate de Moldova, Romînia, Rusia și Ucraina.

«G-7» a cerut de asemenea, Armeniei și Azerbaidjanului să «înceteze imediat ostilitățile» din Nagorno Karabah și să participe la negocierile de la Roma și Mensk privind soluționarea pașnică a conflictului, în conformitate cu principiile C.S.C.E.

În ceea ce privește Osetia de Sud, participanții la reuniunea de la Munchen au salutat acordul de încetare a focului, stabilit recent, și și-au exprimat speranța că acesta va permite reglementarea conflictului gruzino-osetin prin «respectarea integrității teritoriale a statelor implicate, precum și a drepturilor minorităților» din această regiune.

C.S.C.E. PRECONIZEAZA O MISIUNE DE INFORMARE IN TRANSNISTRIA

HELSINKI. Conferința pentru Securitate și Cooperare în Europa (C.S.C.E.) a hotărît să trimită misiuni de informare în Transnistria, în Osetia de Sud, Gruzia și Kosovo (Iugoslavia), precum și o misiune de menținere a păcii în Carabahul de Munte, transmite Rompres, citată de Moldova-pres.

PÎINEA CEA DE TOATE ZILELE

Grîne coapte în Țara Moldovei

La capătul Moldovei transeele au adunat plugari. Sînt doriți de spicul greu. S-a copt pîinea pe pămîntul rîvnit de străini. Pîinea dulce, pîinea noastră. Ea nu vrea să știe ce-i războiul. Ea vrea să mențină existența omului. Omul ce-o așteaptă, o ocrotește, o strînge. Omul cu datoria împlinită și azi s-o pună în hambar.

Acum o săptămînă combinele gospodăriei agricole Drăsliceni, Criuleni, au început a brăzda lanurile cu orz. Orice clipă favorabilă este folosită la maximum, oricît de mari ar fi greutățile în campania agricolă din anul acesta. Sînt evitate orice pierderi, e sfînta datorie. Operațiile se efectuează, în termene optime, una după alta: cositul, treieratul, formarea baloturilor de paie. Și rămîne mîristea.

Pe un cîmp două mașini agricole erau antrenate în ultima operație, una din ele fiind condusă de un experimentat mecanizator, înfrățit cu glia deja de 32 de ani, pe nume Mihail Guzun. Cu spiritul responsabilității, cu gîndul la binele omenirii, cu respectul pentru apărătorii Țării muncește, căci e un îndemn divin.

Maria SIRBU.
Foto de Tudor IOVU.

Relații diplomatice

În ziua de 8 iulie dl Alexandru Moșanu, Președintele Parlamentului Republicii Moldova, a avut o întrevedere cu doamna Mary Pandelton, însărcinat cu afaceri al S.U.A. în Moldova.

Diplomatul american a fost informat asupra situației din republică, care în ultimul timp s-a agravat în mod deosebit ca urmare a evenimentelor de la Bender. S-a menționat că Parlamentul Moldovei întreprinde pași concreți în scopul de a se obține încetarea focului; dezangajarea părților aflate în conflict și restabilirea organelor puterii legale. Însă prin acțiunile lor provocatoare separatiștii au agravat și mai mult situația, implicînd masiv în conflict Armata a 14-a a Federației Ruse.

Parlamentul, după cum se știe, a calificat aceste acțiuni drept o agresiune armată împotriva Republicii Moldova.

În cadrul întrevederii diplomatul s-a documentat și asupra activității curente a Parlamentului, asupra problemelor examinate de organul legislativ suprem.

În încheierea dialogului, doamna Mary Pandelton și-a exprimat încrederea că Republica Moldova va soluționa just problemele deosebit de complicate cu care se confruntă la ora actuală. Dl Alexandru Moșanu a mulțumit la rîndul său pentru sprijinul politic, diplomatic și moral pe care îl acordă Republicii Moldova țara reprezentată de domnia sa.

• • •

În ziua de 9 iulie Primul ministru, dl Andrei Sangheli, l-a primit pe însărcinatul interimar cu afaceri al Chinei în Republica Moldova, dl Jiang Benliong, transmite Moldova-pres.

În cadrul discuției avute Jiang Benliong l-a felicitat pe dl Andrei Sangheli cu ocazia alegerii domniei sale ca Prim-ministru al Moldovei și i-a urat succes în această înaltă funcție.

Referindu-se la conflictul armat din raioanele răsăritene ale Moldovei, însărcinatul interimar a menționat că țara sa sprijină pe deplin poziția conducerii republicii, orientată spre reglementarea conflictului prin metode în exclusivitate pașnice.

În timpul întîlnirii a fost relevată necesitatea creării de către Moldova și China a unui grup de experți, care să facă schimburi de vizite, pentru a elabora concepția cooperării economic avantajoase între cele două state.

DECLARAȚIA

MINISTERULUI AFACERILOR EXTERNE AL REPUBLICII MOLDOVA

În conformitate cu înțelegerea convenită la 6 iulie 1992 între președinții Federației Ruse și Republicii Moldova cu privire la încetarea focului în Transnistria, la 7 iulie 1992, în localitatea Limanskoe din Ucraina, reprezentantul plenipotențiar al președintelui Federației Ruse, general-colonel Semionov V. M., general Creangă P. S., prim-adjunct al ministrului apărării al Republicii Moldova, Chițac S. F., șef al direcției formațiunilor armate din Transnistria — în prezența generalului-maior Lebedi A. I., comandantul Armatei 14-a a forțelor armate ale Federației Ruse, — au convenit încetarea imediată a focului din toate tipurile de arme, retragerea de pe pozițiile de foc și concentrarea în zone corelate a aruncătoarelor de mine, a tuturor sistemelor de artilerie, a tancurilor, mașinilor blindate de luptă de toate modificările, lansatoarelor de rachete, mitralierelor, tunurilor și pieselor antiaeriene. Acordul realizat a fost notificat prin ordine ale ministrului apărării al Forțelor Armate ale Republicii Moldova, general de divizie Costaș I. G., ministrului afacerilor interne al Republicii Moldova, general-maior Antoci C. G., și șefului direcției formațiunilor armate din Transnistria, Chițac S. F.

În cadrul ședinței comune a sus-numiților reprezentanți s-a constatat că prevederile acordului convenit sînt respectate integral de către Republica Moldova, în timp ce partea transnistreană continuă să le ignore.

În scopul justificării unor noi încălcări, de către liderii de la Tiraspol, a înțelegerii realizate, în seara zilei de 8 iulie a. c. guvernul autoproclamatei republici moldovenești nistrene a dat publicității o declarație în care denaturează esența celor întîmplate. Între altele, ea conține acuzații false, absolut neîntemeiate, la adresa Forțelor Armate ale Republicii Moldova, care, chipurile, «au încălcat în mod grosolan acordurile semnate». În acest fel, liderii de la Tiraspol încearcă să-și justifice dorința de a obține recunoașterea absurdului «statut al RMN ca stat suveran și independent» în exclusivitate pe cale armată, anihilînd în același timp toate eforturile întreprinse de Parlamentul Republicii Moldova, precum și în cadrul mecanismului politic al celor patru state, în vederea reglementării pașnice a conflictului.

Declarația difuzată de liderii transnistreni reprezintă o dovadă elocventă a adevăratelor lor intenții, îndreptate spre zădărnicirea acordurilor convenite.

Astfel, tocmai cei care încalcă în mod brutal principiile de bază ale Actului Final de la Helsinki fac o nouă încercare de a induce în eroare opinia publică mondială și a discredita pozițiile delegației Republicii Moldova la Reuniunea șefilor statelor participante la C.S.C.E.

REFUGIAȚII — DUREREA NEAMULUI

Ne-am pricopsit în ultimul timp cu un cuvînt ce conține mult pustiu și durere, cuvîntul r e f u g i a ț i. E născut de război și după acest cuvînt vedem peste 40 mii de oameni suferinzi, oameni care au fost nevoiți să-și lase locurile natale, casele proprii pentru a-și lua lumea-n cap, a-și salva măcar atît cît pot: viața.

Amalgamul acesta de venetici — cazaci, militari, separatiști — spurcă sfîntul nostru pămînt, îl sfîrtecă cu bombe și grenade, distrug casele, omoară floarea nației. Mulți ani am fost terorizați de istorie, astăzi sîntem maltratați avînd o singură vină: că ne-am născut pe-acest pămînt, că l-am înfrumusețat din sudoare și chin.

Fără de margini tristețea din ochii refugiaților; acasă la ei cosul s-a oprit în loc, fum, dărîmături și alături pomii doldora de vișine și cireșe coapte, caise și piersici rumene. Nimeni nu le atinge, căci chipul morții și duhul rău persistă pretutindeni. Doamne, de ce ne pedepsești așa de crunt!

Persoane de mare reputație politică și socială sapă harnic cu tîrnăcopul azi în muntele păcii. O mină de criminali din Moscova și Tiraspol au tulburat atît de tare apele, au adus atîta moarte, au deteriorat atîtea localități, încît e foarte greu să depistezi pînă la capăt gradul dobitociei lor, să curmi dintr-odată ambițiile imperiale și cretinismul comunist. Fapt este că adevărul nu e cu ei, prin urmare, nici istoria nu le va ține parte.

În numărul de față al «Moldovei Suverane» povestim despre tragedia, suferințele, gîndurile și doleanțele acestei categorii de oameni cu statut de bejenari. Poate că astfel, vorbind despre ei, le vom putea alina cît de cît durerea.

MARTORI OCULARI

Barbarie

Reproducem mai jos durerea rostită în ziua de 23 iunie a. c. la Radioul național de către o persoană, numele căreia, din motive lesne de înțeles, nu-l putem divulga, dar care mărturisește purul adevăr.

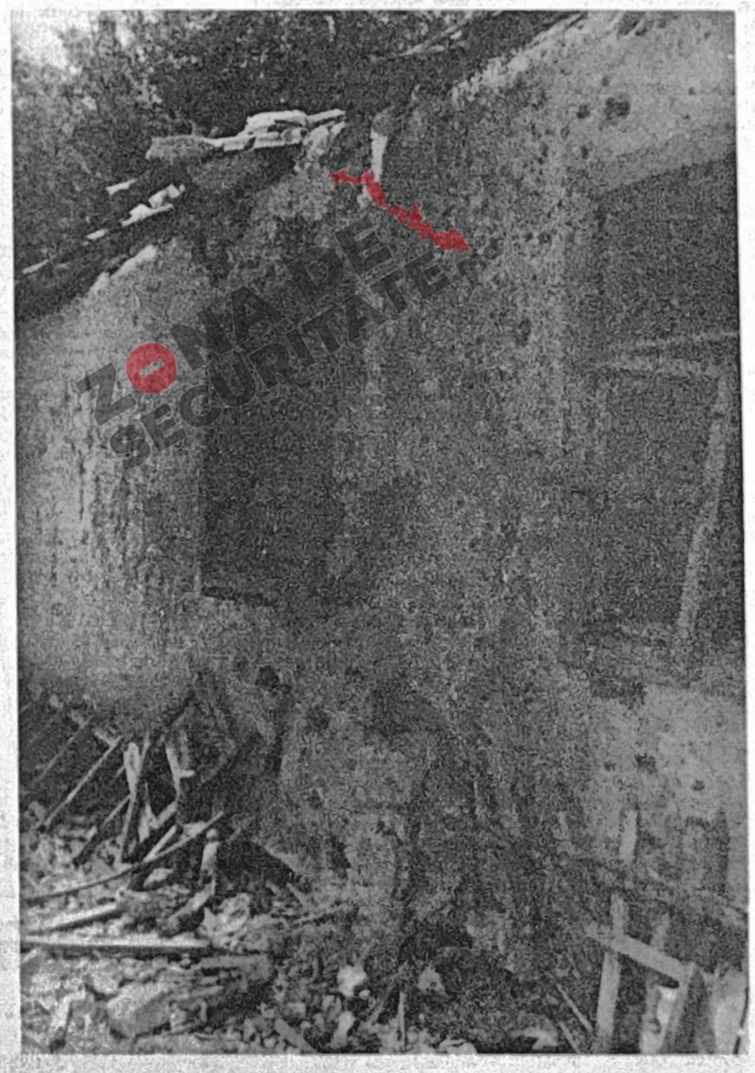

Foto de T. IOVU.

«Dragi compatrioți, ajutați-ne să scăpăm de hoardele acestea străine, fasciste, care au venit la noi, pe teritoriul Dubăsarilor. Nu avem puteri să-i mai suportăm. Au intrat pe data de 22 iunie în două beciuri. Acolo erau două familii, între care și Olga Dorofeeva, țiitoare de viață, cu două fetițe de 13 ani. Și și-au bătut joc de ele în mod demonstrativ, față de oamenii care erau în beci (familia Muscovschi, bărbatul și soția), după care au fost împușcate. Olga Dorofeeva și Maria Dorofeeva împreună cu încă opt persoane au fost împușcate. Și le-a ajuns soveste să-i ducă la morga lor la Dubăsari și să spună: «Iată ce fac moldovenii cu oamenii pașnici». Acesta nu e unicul caz, ei permanent dărîmă casele, ucid oameni și aduc corespondentul de la «Ostankino», care de altfel este tot timpul la îndemîna lor, și filmează, lau schijele și se străduiesc să demonstreze, chipurile, ce fac trupele de destinație specială (OPON) ale Republicii Moldova. Bărbații și băieții noștri își pierd viața. Trupele Tiraspolului își bat joc de populația pașnică la fiecare pas, și moldovenii au fost nevoiți să se refugieze din Dubăsari, Corjova și Cocieri.

Se varsă sîngele moldovenilor, Ne schingiuesc. Ajutați-ne, oameni buni! Scăpați-ne de fiarele acestea. Rog toate popoarele de pe glob să ne salveze. Noi nu mai avem puteri de a suporta toate acestea. În satul Corjova erau două fetițe de 13 ani, cu care și-au bătut joc, împușcîndu-le pe urmă de la doi pași. Și pe data de 23 iunie vor să le îngroape și să cheme «Ostankino» și să demonstreze ce fac moldovenii și OPON-ul, dar OPON-ul nici nu era în Corjova, pentru că se afla la Cocieri, înconjurat de tancurile fasciștilor. Băieții nu mai pot să vină acasă să-și ieie haine de schimb și o bucată de pîine. De pe la ora 22.00 seara și pînă la 5.00 dimineața colonizatorii ruși bombardează cu mine și dărîmă casele. Armamentul îl produc la întreprinderile de pe loc. Folosesc substanțe chimice și otrăvesc fîntînile...

Am venit să comunic deschis la toți despre crimele pe care le fac ei, dar spun că le fac forțele de ordine ale republicii. Și apoi arată la «Ostankino»: cică, «au suferit oameni nevinovați, iată cum își bat joc de oameni...». Rușine să le fie! Blestemați să fie ei de Dumnezeu!

Noi sîntem drepți. Noi n-am plecat pe pămînturi străine și n-am creat republici cum creează ei pe pămîntul nostru. Și încă mai strigă: «Benderul e pămînt slav...». Ce fel de pămînt slav este Benderul? Rușine să aibă! Cunosc oare geografia, istoria? Lepădături de ocnași fugiți de soveste. Dă, Doamne, să ardă și ei așa cum îi ard pe băieții noștri, ferecîndu-i în lanțuri, înjunghiîndu-i și tăindu-le capetele».

APEL

IN VEDEREA REGLEMENTĂRII CONFLICTELOR DIN FOSTA U.R.S.S.

MUNCHEN. (Rompres-Moldova-pres). Cele șapte țări puternic industrializate, ai căror lideri s-au reunit la Munchen, au lansat un apel în favoarea reglementării conflictelor din Nagorno Karabah, Moldova și Osetia de Sud, precum și a retragerii armatei ruse din țările baltice — informează AFP.

Într-o declarație a președinției germane a reuniunii «Grupului celor 7», în care se face o trecere în revistă a problemelor de actualitate, cele șapte state dezvoltate, apreciind că înțeleg «problemele practice legate de retragere cu care se confruntă Rusia», reamintesc că «forțele militare nu pot fi staționate pe teritoriul altui stat fără consimțământul acestuia».

În același document, «Grupul celor 7» își declară «îngrijorarea în legătură cu conflictul din raioanele din stînga Nistrului ale Republicii Moldova», precum și sprijinul pentru eforturile de pace desfășurate de Moldova, România, Rusia și Ucraina.

«G-7» a cerut, de asemenea, Armeniei și Azerbaidjanului să «înceteze imediat ostilitățile» din Nagorno Karabah și să participe la negocierile de la Roma și Mensk privind soluționarea pașnică a conflictului, în conformitate cu principiile C.S.C.E.

În ceea ce privește Osetia de Sud, participanții la reuniunea de la Munchen au salutat acordul de încetare a focului, stabilit recent, și și-au exprimat speranța că acesta va permite reglementarea conflictului gruzino-osetin prin «respectarea integrității teritoriale a statelor implicate, precum și a drepturilor minorităților» din această regiune.

C.S.C.E. PRECONIZEAZĂ O MISIUNE DE INFORMARE ÎN TRANSNISTRIA

HELSINKI. Conferința pentru Securitate și Cooperare în Europa (C.S.C.E.) a hotărît să trimită misiuni de informare în Transnistria, în Osetia de Sud, Gruzia și Kosovo (Iugoslavia), precum și o misiune de menținere a păcii în Carabahul de Munte, transmite Rompres, citată de Moldova-pres.